

ÎNCHEIERE

09 octombrie 2023

mun. Chișinău

Completul de judecată special, instituit în cadrul Curții Supreme de Justiție, pentru examinarea contestațiilor declarate împotriva deciziilor Comisiei independente de evaluare a integrității candidaților la funcția de membru în organele de autoadministrare ale judecătorilor și procurorilor

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecători

Viorica Puica
Ion Malanciuc
Oxana Parfeni

Cu participarea grefierului

Marcela Vitvițchi

examinând în ședință de judecată publică, declarația de abținere a judecătorului Curții Supreme de Justiție, Mariana Pitic, de la examinarea cererii de revizuire depuse de Anatolie Țurcan împotriva deciziei din 06 februarie 2023 a Curții Supreme de Justiție, în cauza de contencios administrativ intentată la cererea de contestare depusă de Anatolie Țurcan împotriva Comisiei independente de evaluare a integrității candidaților la funcția de membru în organele de autoadministrare ale judecătorilor și procurorilor privind anularea deciziei nr. 8 din 21 decembrie 2022,

c o n s t a ț ă :

La 09 ianuarie 2023, Anatolie Țurcan a depus cerere de contestare a deciziei Comisiei independente de evaluare a integrității candidaților la funcția de membru în organele de autoadministrare ale judecătorilor și procurorilor nr. 8 din 21 decembrie 2022 cu privire la candidatura lui Anatolie Țurcan, solicitând anularea deciziei nominalizate și dispunerea evaluării candidatului.

La 16 ianuarie 2023, Comisia independentă de evaluare a integrității candidaților la funcția de membru în organele de autoadministrare ale judecătorilor și procurorilor a depus referință, prin care a solicitat respingerea cererii de contestare înaintate de Anatolie Țurcan.

Prin decizia din 06 februarie 2023 a Curții Supreme de Justiție s-a respins cererea de contestare depusă de Anatolie Țurcan împotriva Comisiei independente de evaluare a integrității candidaților la funcția de membru în organele de

autoadministrare ale judecătorilor și procurorilor privind anularea deciziei nr. 8 din 21 decembrie 2022 cu privire la candidatura lui Anatolie Țurcan și dispunerea evaluării candidatului.

La 04 august 2023, Anatolie Țurcan și avocatul Baltag Verginia au depus cerere de revizuire împotriva deciziei din 06 februarie 2023 a Curții Supreme de Justiție.

Cererea de revizuire depusă de Anatolie Țurcan împotriva deciziei din 06 februarie 2023 a Curții Supreme de Justiție, în cauza de contencios administrativ intentată la cererea de contestare depusă de Anatolie Țurcan împotriva Comisiei independente de evaluare a integrității candidaților la funcția de membru în organele de autoadministrare ale judecătorilor și procurorilor privind anularea deciziei nr. 8 din 21 decembrie 2022 cu privire la candidatura lui Anatolie Țurcan și dispunerea evaluării candidatului, a fost repartizată în mod automat-aleatoriu prin intermediul Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor, la 17 august 2023, completului de judecată: Tamara Chișca-Doneva, Mariana Pitic, Ion Malanciuc - judecător – raportor.

Prin hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 341/20 din 25 august 2023, a fost acceptată cererea de demisie a judecătorului Tamara Chișca-Doneva, fiind eliberată din funcție din data de 25 august 2023.

Prin dispoziția Președintelui interimar al Curții Supreme de Justiție nr. 123 din 01 septembrie 2023 „Cu privire la modificarea dispoziției nr. 29 din 29 martie 2022”, a fost modificată componența Completul de judecată special, instituit în cadrul Curții Supreme de Justiție, pentru examinarea contestațiilor declarate împotriva deciziilor Comisiei independente de evaluare a integrității candidaților la funcția de membru în organele de autoadministrare ale judecătorilor și procurorilor, în componența: Viorica Puica (președinte), Oxana Parfeni și Mariana Pitic (judecători). Membru supleant – Ion Malanciuc (judecător).

Prin încheierea din 29 septembrie 2023 a Președintelui interimar al Curții Supreme de Justiție au fost schimbați membrii completului de judecată special pentru examinarea cererii de revizuire depuse de Anatolie Țurcan împotriva deciziei din 06 februarie 2023 a Curții Supreme de Justiție, în cauza de contencios administrativ intentată la cererea de contestare depusă de Anatolie Țurcan împotriva Comisiei independente de evaluare a integrității candidaților la funcția de membru în organele de autoadministrare ale judecătorilor și procurorilor privind anularea deciziei nr. 8 din 21 decembrie 2022, precum urmează: Viorica Puica (președinte), Mariana Pitic și Ion Malanciuc (judecători).

Examinarea cauzei cu participarea părților a fost stabilită pentru 05 octombrie 2023, ora 09:00.

La 05 octombrie 2023, judecătorul Curții Supreme de Justiție, Mariana Pitic a declarat abținere de la examinarea cererii de revizuire depuse de Anatolie Țurcan împotriva deciziei din 06 februarie 2023 a Curții Supreme de Justiție, în cauza de contencios administrativ intentată la cererea de contestare depusă de Anatolie Țurcan împotriva Comisiei independente de evaluare a integrității candidaților la funcția de membru în organele de autoadministrare ale judecătorilor și procurorilor privind anularea deciziei nr. 8 din 21 decembrie 2022.

În motivarea declarației de abținere, judecătoarea Mariana Pitic a invocat că după plasarea pe pagina web a Curții Supreme de Justiție a deciziilor pe cauzele intentate împotriva Comisiei independente de evaluare a integrității candidaților la funcția de membru în organele de autoadministrare ale judecătorilor și procurorilor, în mass-media au fost publicate și mediatizate declarațiile denigratoare a unor politicieni/demnitari de stat (șeful statului, prim-ministru, președintele Parlamentului, președintele Comisiei juridice, numiri și imunități) în privința membrilor completului de judecată special, în componența căruia a fost și judecătoarea Mariana Pitic (*e.g. grupare criminală, grupare coruptă, deciziile ilegale, minoritate coruptă, etc.*).

De asemenea a menționat și faptul că, la 02 august 2023, în calitate de judecător al Curții Supreme de Justiție a fost notificată de către Comisia de evaluare externă a judecătorilor și a candidaților la funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție privind inițierea evaluării conform Legii nr. 65/2023.

În ședința de judecată, reprezentantul revizuentului, avocata Verginia Baltag, a solicitat admiterea declarației de abținere. În esență, a menționat că dacă judecătoarea a invocat imposibilitatea de a examina obiectiv această cauză, imparțialitatea acestuia poate fi afectată și declarația de abținere urmează să fie admisă.

În ședința de judecată, reprezentantul Comisiei independente de evaluare a integrității candidaților la funcția de membru în organele de autoadministrare ale judecătorilor și procurorilor, avocatul Roger Gladei, a solicitat respingerea declarației de abținere, ca neîntemeiată. A reiterat că, anterior judecătoarea Mariana Pitic a declarat abținere în baza aceluiași temeiuri, în alte cauze, dar care prin încheierile din 28 septembrie 2023 ale Curții Supreme de Justiție au fost respinse.

A suplimentat că, în spațiul public există și o altă categorie de expunere din partea politicienilor cu privire la deciziile plasate pe pagina web a Curții Supreme de Justiției, fiind apreciate pozitiv.

Examinând în ședință de judecată publică declarația de abținere a judecătorului Curții Supreme de Justiție, Mariana Pitic, de la examinarea cererii de revizuire depuse de Anatolie Țurcan împotriva deciziei din 06 februarie 2023 a Curții Supreme de Justiție, în cauza de contencios administrativ intentată la cererea de contestare depusă de Anatolie Țurcan împotriva Comisiei independente de evaluare a integrității candidaților la funcția de membru în organele de autoadministrare ale judecătorilor și procurorilor privind anularea deciziei nr. 8 din 21 decembrie 2022, Completul de judecată special instituit în cadrul Curții Supreme de Justiție, o consideră neîntemeiată și care urmează a fi respinsă, din motivele ce succed.

Conform art. 14 alin. (4) din Legea privind unele măsuri aferente selectării candidaților la funcția de membru în organele de autoadministrare ale judecătorilor și procurorilor nr. 26 din 10 martie 2022, în cazul abținerii sau recuzării membrului completului de judecată special, examinarea cererii respective se face de către ceilalți membri ai completului special, cu substituirea membrului a cărui abținere sau recuzare se discută de către membrul supleant. În cazul admiterii cererii de recuzare sau abținere, cauza se examinează cu substituirea judecătorului vizat de către membrul supleant.

Prevederile art. 14 alin. (6) din Legea citată stipulează că cererea de contestare a deciziei Comisiei de evaluare se judecă în conformitate cu procedura prevăzută în Codul administrativ, cu excepțiile stabilite prin prezenta lege, și nu are efect suspensiv asupra deciziilor Comisiei de evaluare, alegerilor sau concursului la care participă candidatul respectiv.

Prin urmare, se rețin ca relevante prevederile art. 202 alin. (1), (3) – (4) din Codul administrativ, potrivit cărora judecătorul care examinează acțiunea în contencios administrativ trebuie să se abțină sau poate fi recuzat în baza temeiurilor prevăzute la art. 49 și 50. Declarația de abținere sau cererea de recuzare se face în scris, cu indicarea motivelor și anexarea probelor pertinente. Recuzarea sau abținerea judecătorului se examinează în ordinea prevăzută în Codul de procedură civilă.

Totodată, în conformitate cu art. 50 din Codul administrativ, pentru o autoritate publică într-o procedură administrativă nu pot acționa, de asemenea, persoanele în privința cărora există un motiv de justificare a neîncrederii față de o exercitare imparțială a funcției. Motivul indicat la alin. (1) poate exista, în special, atunci când persoana care acționează pentru autoritatea publică: a) întreține relații personale strânse cu un participant la procedura administrativă ori cu reprezentantul legal sau împuternicit al acestuia; b) și-a expus părerea în public în mod depreciativ sau într-un alt mod ce poate fi contestat în privința unui participant la această procedură; c) și-a expus părerea în public cu privire la finalitatea procedurii sau la aprecierea probelor pînă la încheierea procedurii; d) are un interes economic sau personal față de rezultatul procedurii administrative.

Raportând prevederile legale citate la circumstanțele cauzei, Completul de judecată special instituit în cadrul Curții Supreme de Justiție consideră că motivele invocate în declarația de abținere a judecătorului Curții Supreme de Justiție, Mariana Pitic, de la examinarea cererii de revizuire depuse de Anatolie Țurcan împotriva deciziei din 06 februarie 2023 a Curții Supreme de Justiție, nu cad sub incidența art. 50 din Codul administrativ.

Astfel, cu referire la argumentul invocat de judecătorul Curții Supreme de Justiție, Mariana Pitic în declarația de abținere, precum că, după plasarea pe pagina web a Curții Supreme de Justiției a deciziilor pe cauzele intentate împotriva Comisiei independente de evaluare a integrității candidaților la funcția de membru în organele de autoadministrare ale judecătorilor și procurorilor, în mass-media au fost publicate și mediatizate declarațiile denigratoare a unor politicieni/demnitari de stat în privința membrilor completului de judecată special, în componența căruia a fost și judecătorul Mariana Pitic, Completul de judecată special instituit în cadrul Curții Supreme de Justiție relevă că, acest motiv nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 50 din Codul administrativ și nu poate justifica admiterea declarației de abținere.

Declarațiile expuse în mass-media cu privire la actele judecătorești emise pe cauzele intentate împotriva Comisiei independente de evaluare a integrității candidaților la funcția de membru în organele de autoadministrare ale judecătorilor

și procurorilor, din punctul de vedere al unui observator rezonabil nu creează temeiuri pentru a considera că imparțialitatea judecătorului poate fi pusă la îndoială.

Or, în conformitate cu prevederile art. 15 din Legea nr. 544 din 20 iulie 1995 cu privire la statutul judecătorului, judecătorii sânt obligați să fie imparțiali, să asigure apărarea drepturilor și libertăților persoanelor, onoarei și demnității acestora, să respecte întocmai cerințele legii la îndeplinirea justiției și să asigure interpretarea și aplicarea uniformă a legislației. Prin statutul său, judecătorii trebuie să fie imuni la criticile politicienilor și publicului larg.

Drept urmare, Completul de judecată special conchide că, existența declarațiilor în mass-media, nu poate justifica admiterea declarației de abținere. Or, acest aspect nu poate confirma existența pretinsului interes personal al judecătorului Curții Supreme de Justiție, Mariana Pitic, în calitate de membru al completului de judecată față de rezultatul prezentei cauze.

Subsecvent, Completul de judecată special consideră irelevant argumentul invocat de către judecătorul Curții Supreme de Justiție, Mariana Pitic, prezentat în susținerea declarației de abținere, precum că la moment este în derulare procedura de evaluare a judecătorului Mariana Pitic de către Comisia de evaluare externă a judecătorilor și a candidaților la funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție privind inițierea evaluării conform Legii nr. 65/2023.

Conform art. 4 alin. (1) din Legea nr. 65 din 30 martie 2023 privind evaluarea externă a judecătorilor și a candidaților la funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție, Comisia de evaluare efectuează evaluarea subiecților indicați la art.3 alin. (1).

Potrivit art. 3 alin. (1) din Legea nominalizată, subiecții evaluării sunt: a) judecătorii Curții Supreme de Justiție în funcție la data intrării în vigoare a prezentei legi, inclusiv cei suspendați din funcție; b) candidații la funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție.

În corespundere cu art. 5 alin. (1) din Legea nr. 65 din 30 martie 2023 privind evaluarea externă a judecătorilor și a candidaților la funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție, Comisia de evaluare este independentă funcțional și decizional față de orice persoane fizice sau juridice, indiferent de tipul de proprietate și forma juridică de organizare, inclusiv față de fracțiunile parlamentare și partenerii de dezvoltare, care au participat la desemnarea membrilor acesteia.

Completul de judecată special notează că, judecătorul Curții Supreme de Justiție, Mariana Pitic este evaluată de Comisia de evaluare externă a judecătorilor și a candidaților la funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție, în baza Legii nr. 65 din 30 martie 2023 privind evaluarea externă a judecătorilor și a candidaților la funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție. În prezenta cauză partea în proces este Comisia independentă de evaluare a integrității candidaților la funcția de membru în organele de autoadministrare ale judecătorilor și procurorilor, creată în baza Legii nr. 26 din 10 martie 2022 privind unele măsuri aferente selectării candidaților la funcția de membru în organele de autoadministrare ale judecătorilor și procurorilor, fiind alți membri ai Comisiei.

Mai mult, este relevat și faptul că judecătorul Curții Supreme de Justiție, Mariana Pitic este evaluată conform criteriilor stabilite în Legea nr. 65 din 30 martie 2023 privind evaluarea externă a judecătorilor și a candidaților la funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție, iar în cazul din speță revizuentul a fost evaluat de către Comisia de evaluare în baza criteriilor stabilite de Legea nr. 26 din 10 martie 2022 privind unele măsuri aferente selectării candidaților la funcția de membru în organele de autoadministrare ale judecătorilor și procurorilor.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa, având în vedere că în sensul art. 6 § 1, instanța trebuie să fie imparțială, învederează că imparțialitatea se definește de regulă prin lipsa oricărei prejudecăți sau atitudini părtinitoare și poate fi analizată în diverse moduri (Wettstein împotriva Elveției, pct. 43; Micallef împotriva Maltei (MC), pct. 93).

Imparțialitatea trebuie evaluată (Micallef împotriva Maltei (GC), pct. 93): potrivit unui demers subiectiv, ținându-se seama de convingerea personală și comportamentul judecătorului, adică dacă acesta a demonstrat părtinire sau prejudecăți personale în cauză; potrivit unui demers obiectiv, care constă în a stabili dacă instanța a oferit, în special prin compunerea sa, suficiente garanții pentru a exclude orice îndoială legitimă cu privire la imparțialitatea sa.

Delimitarea între imparțialitatea subiectivă și imparțialitatea obiectivă nu este totuși ermetică, deoarece nu doar comportamentul unui judecător poate, din punctul de vedere al unui observator extern, să genereze îndoieli obiectiv justificate cu privire la imparțialitatea sa (demers obiectiv), dar poate viza și chestiunea opiniei sale personale (demers subiectiv).

Astfel, în cazurile în care poate fi dificil să se aducă dovezi pentru a contrazice prezumția de imparțialitate subiectivă a judecătorului, cerința de imparțialitate obiectivă acordă o garanție mult mai importantă (a se vedea Micallef împotriva Maltei (MC), pct. 95 și 10).

De asemenea, Curtea Europeană pentru Drepturile Omului în jurisprudența sa reliefă că imparțialitatea obiectivă a judecătorilor ține de evaluarea aparențelor necesare excluderii unei bănuieli rezonabile privind imparțialitatea judecătorului în temeiul anumitor fapte verificabile.

Pornind de la criteriile enunțate de apreciere a imparțialității judecătorului, precum și circumstanțele invocate în declarația de abținere, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție conchide că aceasta nu indică la existența unor împrejurări care pot pune la îndoială obiectivitatea și nepărtinirea judecătorului Curții Supreme de Justiție, Mariana Pitic la examinarea cererii de revizuire depuse de Anatolie Țurcan împotriva deciziei din 06 februarie 2023 a Curții Supreme de Justiție, în cauza de contencios administrativ intentată la cererea de contestare depusă de Anatolie Țurcan împotriva Comisiei independente de evaluare a integrității candidaților la funcția de membru în organele de autoadministrare ale judecătorilor și procurorilor privind anularea deciziei nr. 8 din 21 decembrie 2022.

În contextul celor redate supra, Completul de judecată special instituit în cadrul Curții Supreme de Justiție conchide că motivele invocate în declarația de abținere nu se referă la circumstanțe ce ar putea pune la îndoială obiectivitatea și nepărtinirea

judecătorului Curții Supreme de Justiție, Mariana Pitic, prin urmare, declarația de abținere urmează a fi respinsă.

În conformitate cu art. 202 alin. (4) și art. 230 din Codul administrativ, Completul de judecată special, instituit în cadrul Curții Supreme de Justiție, pentru examinarea contestațiilor declarate împotriva deciziilor Comisiei independente de evaluare a integrității candidaților la funcția de membru în organele de autoadministrare ale judecătorilor și procurorilor,

d i s p u n e:

Se respinge declarația de abținere a judecătorului Curții Supreme de Justiție, Mariana Pitic, de la examinarea cererii de revizuire depuse de Anatolie Țurcan împotriva deciziei din 06 februarie 2023 a Curții Supreme de Justiție, în cauza de contencios administrativ intentată la cererea de contestare depusă de Anatolie Țurcan împotriva Comisiei independente de evaluare a integrității candidaților la funcția de membru în organele de autoadministrare ale judecătorilor și procurorilor privind anularea deciziei nr. 8 din 21 decembrie 2022.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Viorica Puica

Judecători

Ion Malanciuc

Oxana Parfeni